EBBEN PARTNERS

Ondersteunen van accountantsorganisaties met forensische expertise

Whitepaper | december 2025

EBBEN PARTNERS

INHOUD

Inleiding 3

Verwachtingen 3

Wet- en regelgeving 4

Respons 4

Fraude risicomanagement 4

Sancties 4

Forensische ondersteuning 5

Make or buy 6

Voordelen samenwerking 6

Oplossingen 7

1. Inzet forensische expertise
1.1 Kwaliteitsverbetering
1.2 Fraudechallenges
1.3 Management letter en accountantsverslag
1.4 Fraudetraining
1.5 Forensische tools en AI

2. Fraudebewustzijn
2.1 Beleid
2.2 Fraude Champions
2.3 Borgen van kennis en vaardigheden
2.4 Rodevlag

3. Acteren op fraudesignalen
3.1Fraudepanel en fraudehelpdesk
3.2 Onderzoek

4. Professioneel kritische instelling
4.1 Accountantsorganisatie en gedrag
4.2 Controleteams

5. Community

Inzet en timing: een groeipad op maat 11

Over EBBEN 12

Voetnoten 13

Begrippen 14

Colofon 15

Contact 16

EBBEN PARTNERS

INLEIDING

Al enkele jaren is er vanuit de maatschappij een sterke roep om kwaliteitsverbetering van de jaarrekeningcontrole. Onder andere wil de samenleving beter beschermd worden tegen fraude, corruptie en discontinuïteit. De AFM heeft van deze onderwerpen haar speerpunten gemaakt in het toezicht op de accountantsorganisaties. In 2020 hebben twee onafhankelijke commissies hierover advies uitgebracht [1]. In 2023 hebben de aangestelde Kwartiermakers [2] hun aanbevelingen gepubliceerd [3]. Zij stelden voor om onafhankelijke forensisch accountants te mobiliseren voor het ondersteunen van accountantsorganisaties die geen eigen forensische afdeling hebben. Waar de grote accountantsorganisaties kunnen rekenen op ondersteuning door eigen forensisch accountants, zijn de middelgrote en kleine aangewezen op externe ondersteuning. Met deze ontwikkeling loopt Nederland internationaal voorop.

Verwachtingen

In 2022 formuleerde de AFM haar hypothese dat de inschatting van frauderisico's en de uitvoering van werkzaamheden onvoldoende zijn. Naar aanleiding van deze hypothese heeft de AFM meerdere onderzoeken uitgevoerd. Uit deze onderzoeken komt naar voren dat de inzet van forensische expertise een positieve bijdrage levert aan de frauderisico-inschatting en de uitvoering van de controlewerkzaamheden omtrent fraude.

In 2025 heeft de AFM twee rapporten uitgebracht omtrent het thema fraude. Op 30 januari 2025 [4] heeft zij gerapporteerd over haar onderzoek naar controlewerkzaamheden omtrent fraude. Op 21 november 2025 [5] heeft zij gerapporteerd over haar onderzoek naar de frauderisicoanalyse bij de de OOB-accountantsorganisaties. Uit beide rapporten komt het volgende naar voren:

- De inzet van forensisch accountants tijdens de uitvoering van de controlewerkzaamheden heeft een positief effect op de kwaliteit en diepgang van de uitgevoerde controlewerkzaamheden;
- Coaching tijdens de frauderisicoanalyse, door onder meer forensisch accountants, stimuleert de professioneel-kritische houding van de controleteams.

"EBBEN BESCHIKT OVER EEN TEAM VAN ERVAREN FORENSISCH ACCOUNTANTS MET EEN ACHTERGROND IN DE CONTROLEPRAKTIJK. ZIJ SPREKEN DE TAAL VAN DE CONTROLETEAMS. AL MEERDERE JAREN ONDERSTEUNEN WIJ MET SUCCES ACCOUNTANTSORGANISATIES MET FRAUDE-EXPERTISE."

In de rapporten plaatst de AFM ook een aantal kritische noten. De AFM roept op tot verbetering ten aanzien van het winnen van inlichtingen over fraude. Daarnaast moet het gesprek over fraude in de teambesprekingen diepgaander gevoerd worden. Tot slot mogen accountantsorganisaties meer doen met de monitoring op de effectiviteit van de verschillende kwaliteitsmaatregelen.

Deze bevindingen tonen gelijkenissen met de conclusies van de AFM naar aanleiding van haar verkenning naar de aanpak van (dis)continuïteit in wettelijke controles [6]. Uit deze verkenning komt naar voren dat controlerend accountants zich meer moeten verdiepen in het begrip van de controlecliënt en haar omgeving. In deze whitepaper gaat het om de uitdaging voor de controlerend accountant in de invulling van haar rol als poortwachter voor fraude en corruptie en hoe forensisch accountants daarbij kunnen ondersteunen.

Wet- en regelgeving

In navolging op de hiervoor geschetste ontwikkelingen wordt ook de regelgeving aangepast. De eerste ingrijpende wijziging was dat sinds 2023 accountants verplicht zijn te rapporteren over fraude en continuïteit in de controleverklaring. De IAASB heeft deze rapportageplicht (deels) opgenomen in de herziene International Standards for Auditing (ISA) 240 en ISA 570 [7]. Dit vraagt van accountants steeds meer om de gebruiker van de jaarrekening voor ogen te houden in de frauderisicoanalyse en in de planning en uitvoering van controlewerkzaamheden ten aanzien van fraude.

Daarnaast is de Implementatiewet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering ter vervanging van de Wet ter voorkomen van Witwassen en Terrorismefinanciering (wwft) voorgelegd ter consultatie. Deze wet gaat van invloed zijn op de meldplicht van de accountant. De accountant zal verdachte transacties moeten gaan melden in plaats van ongebruikelijke transacties. Dit vraagt van de accountant diepgaande kennis van zijn controlecliënt en meer werkzaamheden alvorens te melden.

Respons

Accountantsorganisaties hebben verschillend gereageerd op de toegenomen maatschappelijke druk inzake fraude en corruptie. De grote accountantsorganisaties zetten al meerdere jaren forensische accountants van hun forensische afdelingen in voor de ondersteuning van de controlepraktijk.

Inmiddels hebben de middelgrote en kleinere accountantsorganisaties stappen gezet in de inzet van forensische ondersteuning bij controledossiers. Een beperkt aantal daarvan heeft inmiddels zelf een forensisch accountant aangetrokken voor de ondersteuning van de controlepraktijk.

Wij zien een ontwikkeling in de inzet van forensische expertise. Accountantsorganisaties starten met het verrichten van fraudechallenges om verbetermogelijkheden te signaleren in zowel het beleid als in de uitvoering. Vanuit deze inzichten worden fraudedeskundigen opgeleid en worden tools ontwikkeld. Als sluitstuk wordt gewerkt aan de professioneel kritische instelling en het gedrag binnen controleteams. Wij stellen vast dat de samenstelpraktijk hierin volgt.

Fraude risicomanagement

Terwijl de accountants geschoren werden, zaten hun cliënten – organisaties in publieke en private sector – aanvankelijk opvallend stil. Dit terwijl de primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude bij de cliënten zelf ligt. Eind 2022 bracht de Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA) een 'publieke management letter' uit over fraude risicomanagement; accountants kunnen hiernaar verwijzen in hun jaarlijkse management letter aan het bestuur bij hun cliënten. Gelukkig merken we dat de cliënten nu op de lijn komen bij hun accountant om te praten over hun anti-fraudebeleid (fraude risicomanagement).

Diverse stakeholders zoals de Vereniging voor Effectenbezitters (VEB) [8] mengden zich nadrukkelijk in de discussie.

Meldingen zijn veruit de belangrijkste bron van ontdekking van fraude. De Wet Bescherming Klokkenluiders (Wbk) is in 2023 herzien. Organisaties vanaf 50 medewerkers (en gemeenten vanaf 10.000 inwoners) dienen een professioneel meldkanaal aan te bieden en de klokkenluider te beschermen. De meeste andere maatregelen van fraude risicomanagement zijn niet wettelijk verplicht. Forensisch accountants kunnen controleteams helpen met het formuleren van adviezen over fraude risicomanagement en de bespreking met het bestuur van de gecontroleerde voor te bereiden of bij te wonen.

Sancties

De afgelopen decennia zien we een toename van het aantal onderzoeken door toezichthouders en Justitie naar bedrijven en hun controlerend accountants. Het gaat dan vooral om frauduleuze belastingconstructies, witwassen en corruptie. Het scala aan sancties is breed en omvat boetes, intrekking van de Wta-vergunning, vervolging van bestuurders en het verbod om deel te nemen aan openbare aanbestedingen. Imago en reputatie staan op het spel.

Bedrijven kunnen vervolging afkopen of de boete verminderen door zelf de fraude aan te geven en vervolgens mee te werken aan het onderzoek. De voorwaarde is dat de organisatie over een degelijk fraude risicomanagement beschikte op het moment dat de problemen ontstonden.

EBBEN PARTNERS

Forensische ondersteuning

Fraude

Fraude is een containerbegrip en heeft vele gedaanten zoals verslaggevingsfraude, fraude met bedrijfsmiddelen, corruptie, witwassen, terrorismefinanciering, cybercrime, sociale en fiscale fraude, spionage, zorgfraude, ondermijning, bluewashing, orange washing en greenwashing.

De NBA [9] hanteert de volgende definitie van fraude:

1. een opzettelijke handeling door één of meer leden van het management, met governance belaste personen, werknemers of derden,
2. waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde,
3. een onrechtmatig of onwettig voordeel te verkrijgen.

Een breed gedragen wens is dat accountantsorganisaties forensisch accountants (met inbegrip van forensic technology specialisten) inzetten ter ondersteuning van de accountantscontrole. Bij de inzet van forensische expertise ter ondersteuning van de controlepraktijk onderkennen we drie pijlers:

1. Opbouwen van forensische accountancy kennis;
2. Inzetten van forensische accountancy expertise gedurende de controle;
3. Uitvoeren van forensisch accountantsonderzoek bij de gecontroleerde.

Pijler 1: Opbouwen van forensische accountancy kennis

Het is van grote toegevoegde waarde om binnen de accountantsorganisatie Fraude Champions te hebben. Deze zijn gespecialiseerd op het gebied van frauderisicofactoren, fraude risicomanagement en fraudesignalen. Ze zijn opgeleid door forensisch accountants en worden periodiek bijgeschoold. De Fraude Champions zijn het eerste - laagdrempelige – aanspreekpunt voor de collega's uit de controlepraktijk. Verder verrichten ze fraudechallenges op controledossiers. Ze hebben een open lijn naar de interne afdelingen Compliance, Vaktechniek en naar de forensisch accountants.

Pijler 2: Inzetten van forensische accountancy expertise gedurende de controle

Een Fraude Champion kan gedurende de verschillende fasen van de audit worden ingezet. Vanaf het moment van cliëntacceptatie of -continuering, bij de initiële pre-audit meeting, gedurende de (interim)controle en bij de oplevering van het accountantsverslag. Bij de pre-audit meeting denkt de Fraude Champion mee over frauderisicofactoren en de vertaling van de frauderisicofactoren naar frauderisico's. Frauderisicofactoren kunnen onder andere inherent zijn aan de activiteiten, de geografische spreiding van de activiteiten of de cultuur in een onderneming. De analyse van frauderisicofactoren vertaalt zich in de inschatting van frauderisico's voor de jaarrekeningcontrole.

Een Fraude Champion kan met het controleteam meedenken over frauderisicofactoren, frauderisico's en een passende controle-aanpak en -maatregelen.
Gedurende de audit kan de Fraude Champion deelnemen aan gesprekken over frauderisico's met bestuur, commissarissen, compliance en interne audit. De Fraude Champion kan ook betrokken worden bij de analyse van specifieke transacties of bij gegevensgerichte werkzaamheden waaronder data-analyses al dan niet met Artificial Intelligence (AI). Bij zowel de management letter als bij het accountantsverslag kan de Fraude Champion een inhoudelijke bijdrage leveren.

Pijler 3: Uitvoeren van forensisch accountantsonderzoek bij de gecontroleerde

Indien gedurende de jaarrekeningcontrole, of als gevolg van een ontvangen melding, een (vermoeden van) fraude ontstaat, dan dient de controlerend accountant inzicht te krijgen in de aard en omvang van de (vermoedelijke) fraude. De leiding van de cliënt dient te worden geïnformeerd. Verder dient de controlerend accountant te beslissen of hij het vermoeden van fraude zelf kan onderzoeken of dat hij de cliënt moet vragen om een (onafhankelijk forensisch accountants-) onderzoek in te stellen. Overleg met een Fraude Champion, forensisch accountant, compliance en vaktechniek is dan cruciaal. Het is belangrijk dat een forensisch accountant meedenkt over de onderzoeksvraag, onderzoeksaanpak, redres en eventuele melding omdat de controlerend accountant daarna in principe de controle moet kunnen vervolgen. De forensisch accountant staat dagelijks in de praktijk van fraude, een accountant die de pen neerlegt (WTA-37), een gecontroleerde met veel vragen, AFM, advocaten en soms BFT, FIU, KLPD en FIOD. De forensisch accountant is het ideale klankbord voor de controlerend accountant in geval van fraude.

EBBEN PARTNERS

Make or buy

De grootste accountantsorganisaties hebben eigen forensische afdelingen die forensische accountancy diensten aanbieden in de markt. Al meerdere jaren benutten deze organisaties de expertise van hun forensische accountants (en ICT-specialisten, juristen, criminologen, psychologen et cetera) bij de jaarrekeningcontrole en bij de advisering van hun cliënten over fraude risicomanagement. De forensische afdelingen bieden zowel de expertise als de schaal voor een duurzame ondersteuning van de controlepraktijk op het gebied van fraude.

De middelgrote en kleinere accountantsorganisaties staan voor de keuze "make or buy". Om deze keuze te kunnen maken moeten ze eerst beslissen welke kwaliteit nodig is voor de forensische ondersteuning. Daarbij moeten ze zich niet beperken tot de ondersteuning van hun eigen professionals maar ook van hun cliënten. En net als de accountantsorganisaties zelf staan de meeste cliënten van de controlerend accountants op dit punt nog in de kinderschoenen. Een eigen forensische afdeling opzetten, ligt voor middelgrote en kleine accountants-organisaties minder voor de hand. Deze afdelingen zouden niet de schaal krijgen die nodig is om duurzame ondersteuning te bieden aan de accountants en hun cliënten. De "make or buy" keuze zal dus leiden tot in-sourcing of co-sourcing van forensische accountancy geboden door een onafhankelijk bureau met voldoende ervaren forensisch accountants.

Voordelen samenwerking

EBBEN ondersteunt met haar forensisch accountants al jaren accountantsorganisaties. Met EBBEN als forensisch accountant is de accountantsorganisatie compliant met de normen van de NBA en de verwachtingen van de stakeholders waaronder toezichthouder AFM. Onze forensisch accountants hebben jaren in de controlepraktijk gewerkt en spreken dus de taal van de controlerend accountant. Ons team van ervaren forensisch accountants biedt de nodige continuïteit want een fraude komt altijd onverwacht en er is altijd direct actie vereist.

Accountantsorganisaties ervaren de volgende voordelen van de samenwerking met forensisch accountants, zoals bij EBBEN:

- Wij beschikken over een breed team van forensisch accountants die tevens ervaren trainers voor accountantsorganisaties zijn.
- Deze forensisch accountants staan dagelijks in de praktijk van Wwft, fraude, corruptie en andere integriteitschendingen. Zij kennen de oplossingen die de gerelateerde risico's effectief beperken.
- Verder hebben deze forensisch accountants jarenlang in de controlepraktijk of samenstelpraktijk gestaan. Externe accountants beschouwen hen als deskundige collega's en leren daar graag van.
- Wij begeleiden bet bestuur van de accountantsorganisatie met het ontwikkelen van visie, structuur en meerjarenbeleid voor de fraude-versterkingsoperatie.
- Vervolgens ondersteunen onze forensisch accountants de stafdiensten Compliance, Bureau Vaktechniek, Risk en het Fraudepanel van de organisaties waarmee we samenwerken.
- Voorts leveren deze forensisch accountants een breed scala aan ondersteunende diensten aan accountantsorganisaties. Dit werken we hierna verder uit.
- Onze fraudetrainingen zijn gebaseerd op reële casussen, en de trainers kiezen zo nodig uit eigen ervaring aanvullende casussen om situaties nader te duiden.

Ten slotte zijn onze forensisch accountants actief met onafhankelijke onderzoeken bij organisaties waar de externe accountant 'zijn pen neergelegd heeft' (WTA-37). Vanuit deze ervaring leren wij externe accountants hoe om te gaan met dergelijke situaties.

EBBEN PARTNERS

Oplossingen

EBBEN biedt de volgende oplossingen voor het ondersteunen van accountantsorganisaties en hun professionals:

	Accountantsorganisatie	Professional	Tooling
Inzet forensische expertise	Het adviseren van het bestuur, compliance en vaktechniek over kwaliteitsverbetering	Fraudechallenges Management letter en accountantsverslag Trainen van medewerkers	Forensische tools & AI
Fraudebewustzijn	Het opstellen van beleid omtrent fraude Opleiden van een groep Fraude Champions	Borgen van kennis en vaardigheden	Platform Rodevlag
Acteren op fraudesignalen	Vormen van en deelnemen aan fraudepanel	Fraudehelpdesk Onderzoek	Forensische tools & AI
Professioneel kritische instelling	Adviseren van het bestuur, compliance en vaktechniek over cultuur en gedrag	Trainen van medewerkers op gedrag	Casuïstiek Spelvormen
Community	Wij brengen accountants met een specialisatie in fraude bij elkaar om van elkaar te leren en de kennis uit te breiden. Tooling via EBBEN Academy en Rodevlag. Klankbord via onze Fraudehelpdesk. Ontwikkeling via ronde tafels.		

Daarnaast verricht EBBEN onafhankelijke forensische accountantsonderzoeken. Bij dergelijke onderzoeken geeft niet de accountantsorganisatie de opdracht maar doorgaans het hoogste governance-orgaan van de betreffende organisatie. Wel hebben wij tijdens zo'n onderzoek altijd contact met de externe accountant. Voor ons is dit dagelijkse kost. Vanuit deze ervaring leren wij externe accountants "die de pen neergelegd hebben" (WTA37) hoe om te gaan hun cliënt, de advocaten en het onafhankelijke onderzoeksbureau. En soms ook: AFM, BFT, FIU, KLPD, FIOD, OM.

TOELICHTING

1. Inzet forensische expertise

1.1 Kwaliteitsverbetering
Wij ondersteunen accountantsorganisaties in het bepalen van kwaliteitsmaatregelen en de monitorting hierop. Wij adviseren accountantsorganisaties in het bepalen van kwaliteitsmaatregelen passend bij de situatie van de accountantsorganisatie. Wij begeleiden accountantskantoren in het vertalen van bevindingen uit Opdrachtgerichte Kwaliteitsbeoordelingen (OKB) en andere instrumenten naar beleid of juist guidance richting de teams.

1.2 Fraudechallenges
Voor de inschatting van frauderisico's worden de frauderisicofactoren en het frauderisicomanagement van de cliënt beoordeeld. Voor het bepalen van de frauderisicofactoren kan gebruik worden gemaakt van tooling zoals frauderisicoprofielen per sector. Daarnaast informeren wij de accountant bijvoorbeeld over nuttige externe bronnen voor de evaluatie van de frauderisico's en andere manieren om frauderisico's in kaart te brengen en de controlemaatregelen daarop aan te passen. Tevens kunnen wij de professionals opleiden om dit goed toe te passen.

1.3 Management letter en accountantsverslag
Organisaties kunnen hun frauderisicomanagement in principe naar eigen inzicht inrichten. Slechts enkele elementen zijn bij wet voorgeschreven zoals meldkanaal en vertrouwenspersonen. EBBEN stelt adviezen beschikbaar over de meest doeltreffende methoden en technieken van frauderisicomanagement ter ondersteuning van de adviesbrief van de accountant. EBBEN kan deelnemen aan de voorbereiding van de adviesbrief en de gesprekken hierover met de cliënt.

1.4 Fraudetraining
EBBEN Academy helpt de accountantsorganisatie met trainingen op het gebied van financieel-economische criminaliteit. De trainingen sluiten aan bij lokale en internationale standaarden zoals NBA, COSO, FATF en Transparency International. De focus ligt op witwassen, corruptie en de belangrijkste actuele fraudethema's zoals ondermijning en op fraude in specifieke sectoren zoals zorg of overheid. De trainingen van EBBEN betreffen maatwerk en zijn afgestemd op de leerbehoefte vanuit de accountantsorganisatie.

Voorts kan EBBEN trainingen ontwikkelen en verzorgen voor cliënten van de accountantsorganisatie; de kosten daarvan kunnen worden gedragen door deze cliënten. Het accent ligt op kennisoverdracht, wat de accountantsorganisatie en haar cliënten zelfstandiger maakt, minder afhankelijk van de externe ondersteuning.

EBBEN PARTNERS

1.5 Forensische tools en AI

Binnen het Fraude risicomanagement bestaan er enkele tientallen methoden, technieken en ondersteunende tools die de schade door fraude substantieel beperken. Toepassing daarvan verbetert het risicoprofiel van de cliëntenportefeuille van de accountantsorganisatie. EBBEN kan hierover adviseren en ook tools beschikbaar stellen aan en ontwikkelen voor de accountantsorganisatie en haar cliënten. Voorbeelden:

- Cliëntonderzoek en -monitoring
- Data-analyse
- Transactiemonitoring
- Meldkanaal en klokkenluidersregeling
- Geformaliseerd antifraudebeleid
- AI-tooling
- Verrassingscontroles
- Gedragscode
- Interne audit
- Audit van soft controls
- Onafhankelijke auditcommissie
- Geformaliseerde frauderisico-analyses.

2. Fraude bewustzijn

2.1 Beleid

EBBEN helpt het bestuur van de accountantsorganisatie bij het ontwikkelen of verbeteren van de fraude-versterkingsoperatie. De forensisch expertfunctie wordt duidelijk gedefinieerd en verankerd binnen de organisatie. Verder dienen de juiste beheersmaatregelen te worden ontworpen en ingevoerd voor de vernieuwde aanpak. EBBEN heeft contacten met belangrijkste stakeholdergroepen waaronder NBA en AFM en begeleidt accountantsorganisaties. Het gaat om een 3-5 jarenplan waarin bewustmaking, gedrag, training en kennisdeling centraal staan.

2.2. Fraude Champions

Het Basisprogramma "Fraude Champions in Accountantsorganisaties" bestaat uit 8 workshops verdeeld over 4 dagen (middag + avond) met een doorlooptijd van een maand. De workshops zijn case-based en worden verzorgd door ervaren forensisch accountants van EBBEN die ook jaren in de controlepraktijk en/of samenstelpraktijk hebben gewerkt. Vanuit cases verwerven de deelnemers de kennis en vaardigheden die benodigd zijn in elke fase van de controleopdracht. Daarbij besteden we voldoende aandacht aan de verschillende fraudesoorten, wettelijk kader, beroepsregels en vaardigheden. Na het Basisprogramma stromen de deelnemers door naar de Fraude Champions Community.

De Fraude Champions die via EBBEN Academy worden opgeleid, vormen een nieuwe bloedgroep binnen de accountancy: tussen de controlerend accountant en de forensisch accountant in. EBBEN ondersteunt deze snelgroeiende Fraude Champions Community met het Kennisplatform "Rode Vlag" en een Newsfeed Fraude Champions. Naast het Basisprogramma Fraude Champions en het Kennisplatform "Rode vlag" organiseert EBBEN verdiepingssessies voor Fraude Champions en het specialisatieprogramma Forensisch Accountant.

2.2.1 Verdiepingssessies voor Fraude Champions

Aan de Fraude Champions Community bieden wij verdiepingssessies over actuele ontwikkelingen rondom fraude. Denk hierbij aan deelthema's zoals ondermijning, zorgfraude, sanctiegoederen, professioneel kritische instelling, gedrag en tooling. Dit bieden we aan volgens verschillende leermethoden, zoals Ronde Tafels, verdiepingssessies, fraudstorytelling.com en webinars. Alle sessies van het Basisprogramma en Verdiepingssessies zijn gebaseerd op reële casussen en intervisie.

2.2.2 Specialisatieprogramma "Forensisch Accountant"

Voor externe accountants die zich verder willen specialiseren, bieden wij het Specialisatieprogramma Forensisch Accountant aan. Hierin gaan we verder dan het nader onderzoeken van fraudesignalen, wat onderdeel is van het Basisprogramma Fraude Champion. In het Specialisatieprogramma Forensisch Accountant leren we accountants om onderzoek te doen volgens de NBA-beroepsregels en de Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus (Wpbr).

2.3 Borgen van kennis en vaardigheden

Onze dienstverlening is gericht op de overdracht van kennis en vaardigheden. Hiermee stellen wij accountantsorganisaties in staat om zelfstandig een cyclus van fraudechallenges te ontwikkelen en hiervan te leren met elkaar en van elkaar.

2.4 Rodevlag

EBBEN biedt het online kennisplatform "Rodevlag" (https://rodevlag.thehuddle.nl/) over fraude, op maat gemaakt voor de Fraude Champions Community. Indeling:

- Newsfeed.
- Normenkader.
- Events.
- Digitaal leerplatform
- Chatfunctie.

Wij nodigen u van harte uit om u aan te melden en ermee te gaan werken. Nadat wij toegang hebben verleend, is het gebruik gratis. In de bijlage hebben we een overzicht opgenomen waaruit blijkt hoe verschillende accountantsorganisaties bovenstaande veranderingen in de loop van enkele jaren ontwikkelen en invoeren.

EBBEN PARTNERS

3. Acteren op fraudesignalen

3.1 Fraudepanel en fraudehelpdesk

In geval van twijfel en bij vragen vanuit de controleteams of vanuit de functies Vaktechniek en Compliance, kan een fraudepanel worden geraadpleegd. Een ervaren forensische accountant van EBBEN heeft zitting in dat Fraudepanel en worden opgeroepen in geval van een consultatie. Het Fraudepanel kan snel bijeenkomen, overleggen, adviseren en beslissen. Ons team van ervaren forensisch accountants biedt de benodigde continuïteit. Op grond van de in het panel aanwezige forensische expertise kan het vraagstuk actief en op een voor de accountant vaktechnisch verantwoorde wijze worden opgepakt. Het Fraudepanel begeleidt het controleteam bij de urgente situatie. Daarmee wordt voorkomen dat het vraagstuk onverhoopt op een verkeerde wijze wordt afgehandeld. Verder helpen we met verscherpt cliëntonderzoek.

3.2 Onderzoek

Ondanks alle maatregelen kan het toch een keer misgaan. De forensisch accountant kan de controlerend accountant ondersteunen bij het onderzoeken en duiden van signalen van fraude. Als de fraudesignalen niet door de controlerend accountant zelf kunnen worden onderzocht, kan de forensisch accountant een onafhankelijk onderzoek uitvoeren in opdracht van de gecontroleerde. De onderzoeksvraag en de onderzoeksaanpak worden in overleg met opdrachtgever, controlerend accountant en forensisch accountant vastgesteld.

4. Professioneel kritische instelling

4.1 Accountantsorganisatie en gedrag

De professioneel kritische instelling van accountants is onlosmakelijk verbonden met het gedrag binnen controleteams. In onze fraudechallenges kijken wij daarom niet alleen naar de inhoudelijke kwaliteit van de fraude-risicoanalyses, maar expliciet ook naar de onderliggende dynamieken in de teams. Hoe wordt er samengewerkt? Welke gedragingen stimuleren een open dialoog en welke vormen juist een belemmering?

Op basis van deze ervaringen geven wij gerichte adviezen aan het bestuur, compliance en vaktechniek over gedrag en cultuur binnen de organisatie. Wij signaleren patronen die van invloed zijn op de kwaliteit van de uitvoering en reiken concrete handvatten aan om het professioneel kritisch vermogen te versterken.

Wij ondersteunen accountantsorganisaties eveneens in het doen van onderzoek naar gedrag en cultuur in controleteams door het verrichten van soft control audits.

4.2 Controleteams

Daarnaast ondersteunen wij controleteams met trainingen die inzicht geven in gedrag en de impact daarvan op het team en de inhoud van de werkzaamheden. Door bewustwording te creëren rondom gedrag en teamdynamiek, leggen wij samen de basis voor een cultuur waarin kritische vragen worden gestimuleerd, dilemma's bespreekbaar zijn en het belang van integriteit centraal staat.
Deze aanpak draagt bij aan een duurzaam versterkte professioneel kritische instelling, waarmee accountantsorganisaties beter in staat zijn hun poortwachtersrol te vervullen in de strijd tegen fraude en corruptie.

5. Community

In veel accountantsorganisaties kunnen Fraude Champions hun fraudekennis moeilijk verder ontwikkelen. Dit terwijl ze sterke behoefte hebben aan het sparren met forensisch accountants en het onderling uitwisselen van ervaringen. Daarom maken de Fraude Champions na de Basisopleiding deel uit van de Fraude Champions Community. EBBEN organiseert hiervoor periodieke Verdiepingssessies. Elke sessie wordt geleid door een ervaren forensisch accountant uit ons docententeam. Sessie bestaan uit een casusof een inleiding door een externe spreker, gevolgd door intervisie gemodereerd door een ervaren forensisch accountant van EBBEN. Dit wordt gevolgd door de behandeling van nieuwe ontwikkelingen, tooling, tuchtrecht, en gaan we in op verzoeken van deelnemers.

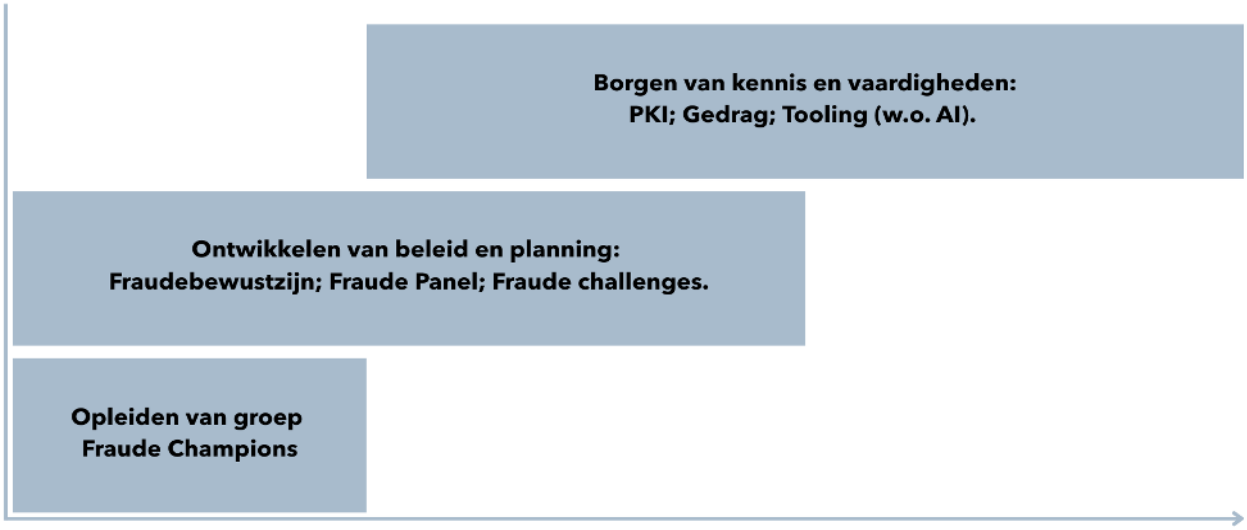

Groeipad 3-5 jaar

Inzet en timing: een groeipad op maat

De weg naar structurele kwaliteitsverbetering op het gebied van fraude binnen accountantsorganisaties is geen sprint, maar een meerjarenplan. Iedere organisatie kent haar eigen dynamiek, prioriteiten en uitgangspositie. Dit betekent dat de inzet van oplossingen en het tempo waarin deze worden geïmplementeerd, per accountantsorganisatie verschilt.

In de praktijk zien wij dat veel organisaties starten met het uitvoeren van fraudechallenges. Deze challenges bieden waardevolle inzichten in de kwaliteit en diepgang van de bestaande frauderisicoanalyses en maken verbetermogelijkheden in beleid en uitvoering zichtbaar. Het is een eerste, laagdrempelige stap om bewustwording te creëren en het gesprek over fraude binnen de organisatie te openen. Deze inzichten laten eveneens zien waar het fraudebewustzijn door middel van trainingen kan worden vergroot.

Naarmate het bewustzijn groeit, ontstaat ruimte om verder te investeren in kennis en vaardigheden. In de jaren die volgen, worden fraude champions opgeleid: specialisten die collega's ondersteunen bij het signaleren en analyseren van frauderisico's en die als vraagbaak fungeren binnen de organisatie. Deze champions vormen een belangrijke schakel tussen de dagelijkse praktijk en de inzet van forensische expertise.

Na het vergroten van het bewustzijn en het versterken van de kennis, verschuift de focus naar het werken aan de professioneel kritische instelling. Dit vraagt om een cultuur waarin kritische vragen worden gestimuleerd, dilemma's bespreekbaar zijn en het belang van integriteit centraal staat. Het ontwikkelen van deze houding is een continu proces, waarbij training, intervisie en het delen van praktijkervaringen essentieel zijn.

Elke accountantsorganisatie bewandelt dit groeipad in eigen tempo en met oplossingen die passen bij de specifieke context en ambities. Wat vaststaat, is dat structurele verbetering vraagt om een lange adem, betrokkenheid van alle lagen in de organisatie en een heldere visie op de rol van de accountant als poortwachter tegen fraude en corruptie.

OVER EBBEN

EBBEN Partners is een onafhankelijk integriteitsbureau dat is gespecialiseerd in:

- Onderzoek:

Wanneer u signalen van onregelmatigheden heeft, wilt u dat dit gedegen en juridisch houdbaar wordt onderzocht. EBBEN Partners zet ervaring en deskundigheid voor opdrachtgevers in bij signalen van onregelmatigheden of niet-integer gedrag. Denk aan belangenverstrengeling, fraude, corruptie en witwassen.

- Advies:

EBBEN Partners voert audits uit op processen en levert ondersteunende diensten op het gebied van risico- en compliance management. Onze diensten zijn gericht op het professionaliseren van de organisatie: het verhogen van de effectiviteit en de efficiëntie van de bedrijfsprocessen, het verbeteren van de kwaliteit van de (financiële) informatievoorziening, het naleven van wet- en regelgeving en het realiseren van de (bedrijfs)doelstellingen. Daar waar we ruimte zien voor verbetering, komen we met praktische aanbevelingen. Samen zorgen we ervoor dat u in control bent en blijft.

- Geschiloplossing:

Wij bieden oplossingen voor vraagstukken op het gebied van waarderingen en zakelijke geschillen Daarbij werken wij onafhankelijk, gefaseerd en met een multidisciplinaire aanpak. Onze opdrachtgevers schakelen ons in om complexe situaties om te buigen naar een positief toekomstbeeld.

EBBEN Partners staat klaar als een organisatie wordt geconfronteerd met een zaak die direct gevolgen kan hebben voor de continuïteit of reputatie. Als bestuurder of toezichthouder wilt u weten wat zich onder de oppervlakte afspeelt. Waar liggen de risico's? Hoe zit die complexe zaak in elkaar? Wie gaat dat geschil oplossen? Wij bieden oplossingen waarmee de leiding in-control is en blijft. Hiermee leveren we een bijdrage aan een integere en rechtvaardige samenleving.

EBBEN PARTNERS

VOETNOTEN

1. "Spiegel voor de accountancysector", Monitoring Commissie Accountancy (MCA), 14 januari 2020 http://www monitoringaccountancy.nl/wp-content/uloads/2020/01 Eindrapport-Monitoring-Commissie-Accountancy-140120.pdf en "Vertrouwen op controle", Commissie Toekomst Accountancysector (CTA), 30 januari 2020, https://www.accountant.nl/globalassets/accountant.nl/cta-en-mca-rapporten/vertrouwen-op-contrle-2020-01-30.pdf

2. "Kwartiermakers toekomst accountancysector": de heer Chris Fonteijn en mevrouw Marlies de Vries

3. "Druk en tegendruk", Kwartiermakers toekomst accountancysector, 21 november 2023

4. https://www.afm.nl/nl-nl/sector/actueel/2025/jan/pb-rapport-frauderisicos

5. https://www.afm.nl/nl-nl/sector/actueel/2025/nov pb-op-weg-naar-een-betere-frauderisicoanalyse

6. https://www.afm.nl/nl-nl/sector/actueel/2025/okt sb-rapport-continuiteit

7. https://www.accountancyvanmorgen.nl/2025/11/27 av-top-50-continuiteit-en-fraude-in-de-verklaring/

8. "Erosie van vertrouwen in audits vereist actie grote accountants", P. Koster in: Het Financieele Dagblad 5 februari 2021: https://fd.nl/opinie/1372592/erosie-van-vertrouwen-in-audits-vereist-actie-grote-accountants

9. Bron: NV COS 240 "De verantwoordelijkheden van de accountant m.b.t. fraude in het kader van een controle van financiële overzichten", Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), https://www.nba.nl tools/hra-2017/?folder=970

EBBEN PARTNERS

BEGRIPPEN

ACFE	Association of Certified Fraud Examiners
AFM	Autoriteit Financiële Markten
COSO	Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
CTA	Commissie Toekomst Accountancysector
EBBEN	EBBEN Partners BV en EBBEN Academy BV
FIU	Financial Intelligence Unit Nederland, te Zoetermeer
Forac	Acroniem van forensische accountancy
Fraudechallenge	Uitdagen van controleteam door forensisch accountant
Fraudepanel	Team van Vaktechniek, Compliance, Risk, Fraude Champion en externe forensisch accountant
ISA	International Standard on Auditing
Klokkenluider	Melder van onregelmatigheden; Wet bescherming klokkenluiders (2023)
Kwartiermakers	Kwartiermakers toekomst accountancysector
MCA	Monitoring Commissie Accountancy
NBA	Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants
NOCLAR	Non-Compliance with Laws And Regulations
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OOB	Organisatie van Openbaar Belang
RA	Registeraccountant
RV	Register Valuator
VEB	Vereniging van Effectenbezitters
VN	Verenigde Naties
Wta	Wet toezicht accountantsorganisaties (2006)
Wwft	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

EBBEN PARTNERS

COLOFON

Uitgever: EBBEN Partners BV, Nassaulaan 25, 1213 BA Hilversum, www.ebbenpartners.com

Copyright: Citeren, kopiëren of verwijzen mag alleen met volledige bronvermelding: "Ondersteunen van accountantsorganisaties met forensische expertise", Whitepaper, EBBEN Partners, Hilversum, Nederland, 4e herziene uitgave, december 2025.

Auteurs: Kim Scholten MSc RA, drs. Vincent Steenbakkers RA RV en drs. Evert-Jan Lammers RA RFA.

CONTACT

Wilt u meer informatie over de in deze whitepaper genoemde diensten, neem dan contact op met mw. Tess Jans, telefoon +31 (0)35 2057575 of email naar info@ebbenpartners.nl.

Team Forensische Ondersteuning van Accountantsorganisaties:

- Kim Scholten MSc RA.
- drs. Vincent Steenbakkers RA RV.
- drs. Evert Jan Lammers RA RFA.
- drs. Cosmo Schuurmans RA CIA MRE.
- Johan Bresser RA.
- Peter van Leusden.
- Marcel Westerhoud CFE CIA CISSP ACEDS.
- Jelle Oorebeek BSc.
- Pieter Ouwehand BSc.
- Okke Bezaan.
- Tess Jans.

EBBEN Partners BV en
EBBEN Academy BV
Nassaulaan 25
1213 BA Hilversum
Telefoon: +31 (0)35 2057575 of
Email: info@ebbenpartners.nl
Website: www.ebbenpartners.nl